

jasota daude 30/1992 Legearen ezarpenari buruzko izapidetzeak ere. Hiritarrek beraien desadostasun guztiekin administrazio-auzietarako epaitegietara jo ez dezaten, lehen aipatutako izapidetekin ahalmenen banaketa bilatzen da, administrazioaren kontrako errekurtsio-bidea bermatzeko mailaketan beherago dauden organoetarako ahalmenak banatuaz.

Aipatzen ari garen arazo hau islatzen duten espediente gehienak funtzio publikoari dagozkio. Kexa horietako asko lanpostu hutsak betetzeko lehiaketa jendetsuei buruzkoak izan dira, irregulartasunak gertatu eta horiek zuzentzeko administrazio-errekurtsioa tresna egokia izan zitekeelarik. Egitate irregularra burututako organoak bere gainetik goragoko jerarkiarik ez zeukanez gero, eta berrazterketak hirugarren pertsonetarako eragiten zenez gero, geratzen zen bide bakarra ofiziozko berrazterketaren aukera murriztailea zen.

Administrazioak kasu batean adierazi zion Arartekoari irregulartasunak konpontzeko ofizioz berrazterketa prozesuari ekingo ziola; arazoak konpondu nahi zituzten beste kasu guztietarako epaibidera jotzea beste aukerarik ez zitzaien geratzen.

Horrenbestez, aipatu den arazoa konpontzeko premia aurkitu den banakako kexen espedienteetan Arartekoak hau gomendatu izan du: administrazio-auzibidezko errekurtsioa jarri aurretik administrazio-justiziarako bide bat ezartzea (administrazio-errekurtsio arrunta). Bereziki lehiaketa jendetsuetan ezinbestez beti gertatzen diren arazoei eman beharreko ebazpen zuzena arintzea da horren helburua, lehiakideen interesen defentsa eraginkorra lortzeko.

Arrazoi horiengatik, eta 30/92 Legearen ezarpenarako aipatu ditugun izapidetekak gogoratuz, administrazio-errekurtsioen bidea bermatzeko beharra dagoenean neurri deskontzentratzaileak ezartzeko dagoen premia azpimarratu nahi dugu.

7.3. LEGE-ERRESERBA PRINTZIPIOA ETA PREZIO PUBLIKOAK ORDAINTZERA BEHARTUTA NOR DAGOEN

Prezio publikoak, praktikan, Toki Ogasunein buruzko 39/1988 Legeak (TOL) diseinatutako udalen finantzaketarako sistemaren zutabeetako bat dira.

Halaber, apirilaren 13ko 1/1989 Lege Organikoak, Autonomia Erkidegoen Finantzaketarako Lege Organikoari (AEFLO) idazketa berria eman dionak, «beraiei prezio publikoak» sartzeko erakundearen dirusarreraren artean.

Bai tasak eta bai prezio publikoak ere funts berbera daukate: alegia, herri-erakundeek zuzenean halako ondasun batzuk edo halako zerbitzu batzuk eskaintzen dituzte, eta haien trukean dirusarrera batzuk lortzen.

Prezio publikoen figura berriaren arauaketa osatzeko, Tasa eta Prezio Publikoetarako buruzko 6/1989 Legea (TPPL) dago esparru lokaletik kanpo; haren motibo azalpenean hauxe agertzen da:

«Bi kasuetan edukiko ditugu dirusarrera publikoak; baina prezioan kontratu gisako eta borondatezko harremana ezartzen da ordaintzen duenarentzat, eta tasan, aldiz, zergak duenaren antzeko beharkizuna agertzen da, bai eta, ondorioz, legekotasan printzipioaren esijentziak ere.»

Konstituzioaren 31. artikulua eta arau goren horretxetako 131.ak ere finkatzen dute zerga-legezketasun printzipioa deitu izan dena.

Horrela, lehenengo artikulua araberaz:

«Legearen arabera, izaera publikoa duten ondare edo pertsona mailako prestazioak baino ezin dira ezarri».

Legearen erreserba, beraz, komunitateak bere buruari ezarri dion berme baten gisa gorpuzten da, eta, azken buruan, hiritarraren ondare eta pertsona mailako askatasunaren berme gisa (Konstituzio-Auzitegiaren Epaia, 19/1987).

Zuzenbide-estatu batean, lege-erreserbak daukan helburu nagusia zera da: herri-erakunderen batek derrigortasunez halako ondarezko prestazio bat eginarazten dienean hiritarrei, horretarako ordezkarien oniritzia edukitzea.

Izaera publikoko ondarezko prestazioen alorrean, zerga mailakoa da garrantzitsuena, baina horrelako izendapen zabal batean beste batzuk ere sar daitezke.

Zergak lege-erreserba printzipioaren mende egon beharra ekiditearren izena aldatzeko tentaziorik egon ez dadin, Konstituzioak era bereko ezarpena jartzen die *izaera publikoa duten ondarezko prestazio guztiei*.

Hala eta guztiz ere -eta puntu honetan bat datoz doktrina zientifikoa eta Toki Ogasunen eta Tasa eta Prezio Publikoen Legeak egindako bereizketarekin-, legegileak zergatasuna ukatu nahi izan die prezio publikoei, horrela horiek legezketasun-printzipioaren mende egon beharra ekidindo zuelakoan.

Hartara, Tasa eta Prezio Publikoek Legeak bere 1. artikuluan *zuzenbide publikoko bi dirubide* direla dioten arren, prezio publikoen ordainarazpenean parte hartzen duten osagaiak definitzeko erabiltzen den terminologia nahita urruntzen da zergapidetza esparrutik.

Horren frogaz ditugu Toki Ogasunen Legeak eta Tasa eta Prezio Publikoen Legeak berak ere erabiltzen dituzten esapideak: hots, «ordaintzailea», «ordaingaia» eta «ordaindu beharra» erabiltzen dituzte, eta ez «sujeto pasiboa», «egitate zergagarria» edo «zorpidea», hauek berez bai erabiltzen direnak tasetan, tasen zerga-izaera espreski baietsita baitago lege-antolamenduan bertan.

Egiatan, prezio publikoek lehenago tasek zeukaten esparru bat bete dute, halako moldez non legegileak egindako bereizketak, hau da, zerbitzuak eskatzeko edo jasotzeko orduan borondatezketasuna egon beharra, eta beste ezerk ere ez baitauka inolako eraginik bi figura horien izaera juridikoan.

Zer bilatzen da, beraz, bereizketa horren bitartez? Ikus dezagun, berriro, TPPLk bere motibo azalpenean dioena:

«Labur esanda, Lege honen bitartez hauxe nahi da:

- a) lege-tresna bat eduki, zerga-sistema arrazionalizatzeko eta *simpletzeko*...
- b) finantzazio publikorako tresna horren erabilera *legez malgutu*...
- c) tasa eta prezio publiko kontzeptuak *mugatu*...

Hitz gutxitan esanda, malgutu esaten denean zilegitasuna kendu ulertu behar dugu, administrazioentzat dirusarrerak eskuratzeko tresna «otzanagoa» lortu nahia, alegia.

Nolanahi ere, porrot egin du Tasa eta Prezio Publikoen Legeak bi figura horiek mugatuz lortu nahi zuen helburu nagusiak, hots, formazko jantzia emateak, berez artifiziosoki eraikia zelako.

Hori hala dela ikusteko, nahikoa da begiratu bat egitea legea onartu zenetik gertatu diren epai ugariei.

Izan ere, bai autonomia erkidegoetako Justizia Epaitegi Gorenak, bai Konstituzio Auzitegiak berak, eta bai Auzitegi Gorenak ere gero eta zehaztasun handiagoz argitu behar izan dituzte bi instituzio horien ezaugarriak eta izaera.

Beste alde batetik, erraz egiazta daitekeen bezala, zerbitzu berberak batzuetan prezio publikoaren tankera eta beste batzuetan tasarena edukitzen du, udalerrri batetik bestera.

Bereizketa horren lehen ondorioa honako hau da: tasaren kasuan, zenbatekoa ezin da izan zerbitzuaren kostua baino handiagoa; aldiz, prezio publikoaren kasuan, osagai horixe da zenbatekoa finkatzeko gutxieneko maila jartzen duena.

Edonola ere, azterketa hau egitera eramaten gaituen arrazoia da, tresna honen erabilera malgutu nahiaren arrimuan, zerga-administrazioak, udal mailakoek batez ere, lege-erreserbari men egin behar dioten gaiak arautu nahi izan dituztela arau-ebazpenen bitartez, ikusiko dugun bezala.

Toki Ogasunen Legearen arabera, honakoak dira prezio publikoak ordaindu behar dituztenak:

«Ondare publikoa norberaren onerako erabiltzen edo probetxatzen dituztenak, edota zerbitzuen onura edo haien bitartez gauzatzen diren ekintzen onura jasotzen dutenak».

Joan den 1995. urtean, kexa batzuen tramitazioari esker egiaztatu ahal izan dugu nola zenbait udalerritan prezio publikoak ordaintzera behartzen diren pertsonak ez diren Toki Ogasunei buruzko Foru Arauetan finkatutakoak.

Beste horrenbeste esan daiteke aldundien eskumeneko zerbitzuak emateagatik kobratzen diren prezio publikoen ordainketa arautzen duten foru dekretu batzuei buruz, batez ere gizarte zerbitzuen esparruan.

Horrela, adibide batzuk aipatzearren, Gasteizko Udalaren edateko ura hornitzeagatik kobratzen diren prezio publikoak arautzen dituen ordenantza fiskalak, Toki Ogasunen Foru Arauaren testuari jarraituz, hauxe zioen:

«Arau honen bitartez erregulatzen diren prezio publikoak ordaindu behar dituztenak honako hauek dira: ondare publikoa norberaren onerako erabiltzen edo probetxatzen dituztenak, edota zerbitzuen onura edo haien bitartez gauzatzen diren ekintzen onura jasotzen dutenak.»

Dena dela, 1996rako onartutako testuan, izaera publikoko ondarezko prestazioen ezarpenarako kontsokratuta dagoen jarraibidearekiko errespetuaren ikuspegitik txit garrantzitsu den aldaketa bat sartu da.

Izan ere, udal uren zerbitzuari eta ur beltzen tratamenduari buruzko idazatian sartutako aplikatu beharreko arauen arabera:

«Ur kontsumo eta garbiketagatik bidaltzen diren erreziboen ordainketari dagokionez, maizterren *ordezko* izango dira *jabeak*, pertsona fisiko zein juridikoak izan.»

Berez, arau horretan Gasteizko Udalak 1995etik erabiltzen ari zen praktika bat jaso besterik ez da egin, alegia: etxabeen jabeek eskatzea abonatuak ordaintzeke utzitako ur-erreziboen ordainketa.

Donostiako Udala, bestetik, zerbitzu horretan ordenantzaz baliatzen da arau orokor gisa jartzeko eragindako ondasunak okupatzen dituzten pertsona juridiko edo fisikoak edota *zerbitzuak erabiltzen dituztenak* edo haien prestazioa eskatzen dutenak direla ordainketa egin behar dutenak; ondoren, hauxe dio:

«Ulertu behar da zerbitzuaren onura lehen-lehenik ondasun higiezin erabiltzen duenak jasotzen duela, eta azken buruan ondasun higiezin horren jabeak.»

Hiriko kaleetan automobilak aparkatzearen prezio publikoak arautzeko Bilboko Udalak daukan ordenantza fiskalaren arabera, ibilgailuen gidariei ezartzen die ordaindu beharra lehen lekuan, eta *behartu solidario gisa*, ordea, ibilgailuaren jabeari.

Konstituzioaren 31. artikuluan finkatuta dagoen lege-erreserba printzipioari men egin beharraren ikuspegitik begiratuta, Konstituzio Auzitegiak 1995eko abenduaren 14an emandako epaiak, Tasa eta Prezio Publikoen Legearen zenbait artikuluren kontra aurkeztutako inkonstituzionaltasun-errekurtsoari buruz emanak, hauxe argitzen du:

«Ondarezko prestazioaren *derrigortasunezko ezarpena* edo, gauza bera dena, aginte publikoak bere kasa bakarrik ezartzea ordaindu beharra hori egitera behartuta dagoenaren borondatearekin kontaktu gabe, horixe da azken finean *Lege-erreserbaren esijentzian pisu bereizgarria daukan osagaia*; horregatik, arazorik gabe ondoriozta daiteke derrigortasuna dela izaera publikoko ondarezko prestazioaren funtsezko bereizgarria. (...) Halako prestazio bat derrigortasunez ezarritakoa dela esan daiteke baldin eta erakunde publikoak *derrigorrez behartzen badu partikularra delako ekintza* egitera, bai eta, delako ekintza egitea berez *librea* izan arren, ekintza hori ez bada izatez halako ondasun, zerbitzu edo erakunde publikoen jarduera bat, baizik eta prestazioa ordaindu behar bada ordaintzailearen aldetik beharkizuna sortarazteko borondate edo nahirik berez egon gabe.»

Ikuspegi horretatik, bistan da ordenantza horien arabera prezio publikoak ordaintzeko kontuan «ordezko» gisa aipatzen direnek ez dutela azaldu borondate edo nahi hori, eta berez derrigortuak izan direla; horregatik, berez prezio publikoen kobraketa izan zein ez izan, lege-erreserba esiji daiteke, ezin baita esan betetzen denik udal ordenantza huts batean eskari hori jasotzen delako.

Lege-erreserba Arautegia baldintzatu egiten du, eta horixe dira ordenantza fiskalak.

Nahiz eta Legeak ordenantzetan islatutako ordezkari politiko eta udal ordezkari jarduera-esparru zabalagoa utzi behar dien estatuko gobernuari baino ez

baditu nahi edukirik gabe utzi Konstituzioaren 140 eta 142. artikuluetan aldarrikatutako udalen finantz burujabetasun eta askitasun printzipioak, jarduera-esparru hori lege-erreserbaren printzipioaz mugatuta dago.

Toki Ogasunen *Legearen* arabera prezio publikoa ordaindu behar dutenak Administrazioari eskatu zaizkion prestazioen zerbitzuez baliatzen direnak badira, baliogabekotzat jo behar da derrigortasun hori beste pertsona batzuei ezartzea, ordezeko deitu edo erantzule subsidiario deitu (adibidez: etxebizitzaren jabea, ur horniduraren prezio publikoen kasuan; edo ibilgailuen jabea, araututako zonetan aparkatzeagatik; edo pertsona zaharren senitartekoei, hirugarren adinekoentzako zerbitzuen kasuan), derrigorrez ezarritako prestazioa delako; izan ere, ekintza hori EKren 31. artikulua derrigorrez ezarritako ondarezeko prestazioen eskariei dagokienez dioenaren kontra doa.

1995eko martxoaren 7ko Konstituzio Auzitegiaren Epaiak dioenez:

«Arau horren lehen leerroaldiaren arabera, funtsezkoena da, izan ere, *legeak* halako pertsona bat ordezeko izendatu duela, eta, beraz, pertsona hori zergapekoaren ordezkari behartuta dagoela zerga-beharkizunaren prestazio material eta formalak betetzera; edota *legeak* halako pertsona bati ezarri diola prestazio horiek bete beharra, kasu horretan ordezeko izendapena eman ahal izango zaiolarik, berez izendapen hori erabili ez bada ere.»

Prezio publikoa legetik ez, baina borondatek sortzen den betebeharra bada, horren arabera ez dago ordezekoaren edo erantzule subsidiario edo solidarioaren figura bezalakorik sartzea, non eta ez den haren oniritziak egiten.

Zerga-Lege Orokorren 30. artikuluari jarraituz, sujetu pasiboa da «*legearen* arabera zerga-prestazioak bai zergapeko modura zein haren ordezeko modura bete behar dituen pertsona natural edo juridikoa». Horrekin batera, 37. artikulua aukera ematen dio legeari beste pertsona batzuk zerga-zorraren erantzule izendatzera, bai solidario modura zein subsidiario modura.

Dirubilketarako Arautegi Orokorrek, bestalde, 16.2 artikuluan dioenez, zerga izaera ez duten zuzenbide publikoko zorrak ordaindu beharra zabaldu egin daiteke, eta ezarri *legez edo borondatez* zor horiek kitzatzea behartuta daudenei ere.

Ordenantzak arau izaera daukatenez gero, argi dago ezin dutela inolako erantzukizun-kasurik ezarri, ezta prezio publikoen alorrean ere, ez badago horri buruzko inolako arau-aurrikuspenik dagokion lege-aginduan.

Gertatu dena da Toki Ogasunen *Legeak* ordezkotzat jotzen dituela, etxebizitzetan bizi edo etxabeen erabiltzaile direnei onura dakarkieten zerbitzu edo jarduerengatik ezarritako *tasei* dagokienez, higiezin horien jabeak, horrelako lege-aurrikuspenik ez dagoelarik prezio publikoetan beraz, baina, esan dugun bezala, bai sartu delarik ordenantzen bitartez.

Jakina, tasen kasuan, lokal horietako jabeak direlako zerbitzu horien onuradunak balira, ez zen beharrezkoa izango ordezekoaren figura ipintzea, zuzenbide osoko zergapekoak izango lirakeelako.

Nolanahi ere, behin eta berriro esan behar dugu zergapekoaren ordezkoari buruzko arau-aurrikuspenean ez dela *esistitzen prezio publikoen esparruan, ez*

behintzat etxebizitzetan bizi direnei edo lokalen erabiltzaile direnei onura dalkarkieten zerbitzu edo jarduerengatik kobratzen diren tasei dagokienez.

Tasez hitz egitean esan badugu ordezkioak ez direla zerbitzuen onuradunak, eta Legeak -Toki Ogasunen Legeak, alegia- derrigortuta daudelako bakarrik ordaintzen dituztela, ez dago inolako arrazoirik pentsatzeko prezio publikoen kasuan higiezin jabeek prezio horiei dagozkien zerbitzuen onura jasotzen dutela; hortaz, tasen kasuan bezalako aurrikuspenik ez egonda, jabeek zerbitzu horiek ordaindu beharrak ez dauka inolako legezko oinarririk.

Horri gagozkiolarik, Auzitegi Gorenaren 1994ko urriaren 18ko Epaia balio-gabetzat eman zuen Dirubilketarako Arautegi Orokorren 16. artikuluko laugarren idazatia, era guztietako zorren solidariotasuna ezartzen zuelako; epai horrek dioenez:

«Eskubidea eta prozedura zerbait desberdina da zorroreko erantzukizun solidarioaren aldean, eta erantzukizun solidarioa zerga-zorrei dagokienez bakarrik ezartzen bada, eta gainera lege baten bidez, *beste legerik ez dagoenez gero beste horrenbeste ezartzen duenik zerga izaera ez duten zorrei dagokienez, orduan, arautegi baten bidez ezingo da aldatu solidariotasunik ezaren arau orokorra, eta beraz, legezko oinarririk ez edukita, balio-gabetzat jo beharko da.*»

Bestetik, Andaluziako Justizia Epaitegi Gorenak emandako urtarrilaren 30eko 36/1995 epaia eman zuenean Ubedako Udalak baimenik gabeko obrak egiten ari zen enpresa bati kalea erabiltzeagatik ezarri zion prezio publikoa ordaindu beharraren barruko likidazioari buruz, hauxe eman zuen aditzera:

«Azken finean gertatzen dena da 3. zkiko. Ordenantza, eraikuntza-materialekin erabilera publikoko lurak okupatzearen prezio publikoak arautzen dituen, Toki Ogasunen Legeak ezarritako esparrutik kanpo dagoela, TOL horren 41 eta 45. artikuluetan esaten dena gainditzen duelako 3. artikuluan prezio publikoa eragiten duen ekintza izaera finkatzen duenean. Izan ere, ordenantza-arau horren arabera, prezio publikoa ordaindu behar dute lizentziak jasotzen dituzten pertsona edo entitateek, *edota zegokion baimena eduki gabe probetxamendu horren onura jasotzen dutenek (kasu hau ez dago jasota Toki Ogasunen Legean, jabetza publikoak okupatzeagatik prezio publikoa ordaindu beharraren sorrera definitzen duenean), eta horrekin nahi duena jabetza publikoaren legez kontrako erabilera hori prezio publikoa sortarazten duen ekintzat jotzea da, TOLek horretaz egiten duen definizioa kontutan eduki gabe.*

Eta, hain zuzen ere, horrek sortarazi ditu inpugnatutako likidazioaren inguruko arazoak.»

Epairik berrienak, Kanarietako Auzitegi Gorenak 1995eko azaroaren 24an emandakoak, berez -bidenabar eta errespetu osoz esanda- zehazkabetasun terminologiko handia erakusten duen arren (kategoria berebanean sartzen baititu bai prezio publikoak eta bai tasak ere), aukera ematen digu gehiegikeria horrek nolako ondorioak dituen, legeak aipatutako mugetatik kanpo ordenantza fiskal batek

eskubide publikoko dirusarrera batzuen kobraketaren puntu batzuk arautzen dituenan.

Kasu honetan, errekurtsioa aurkezteko arrazoia izan zen halako lokal baten jabeari ura, argindarra eta publizitate zergatik kobratu beharreko likidazioak bidali zizkiotela, errentan hartutako lokal horretan zerbitzu horiek erabiltzen zituen entitateak ez zituelako ordaintzen.

Ezer baino lehenago, esan dezagun nolako konfigurazioa zeukaten ordaingai horiek: argindarra prezio publiko gisa, ur hornidura tasa gisa, eta, jakina, publizitatearena zerga gisa.

Hala, bada, bosgarren zuzenbide-oinarrian, Salak hauxe dio:

«Toki Ogasunen Legearen 23.2 artikulua arabera, etxebizitzan bizi direnei edota lokalak erabiltzen dituztenei onura dakarkieten zerbitzu edo jarduerengatik sortarazitako tasei dagokienez, zergapekoaren ordezkotzat hartzen dira lokal horien jabeak; horixe bera aurrikusita dago argindar horniduraren prezio publikoa arautzen duen udal-ordenantza ere.

Ondorioz, likidatu diren zerbitzuak erabili dituztenek okupatutako lokalaren jabea baldin bada, eta auzi honetan ez da zalantzatan jarri edo eztabaidatu jabetza hori, orduan zergapekoaren ordezkoa da, eta, beraz, ZLOren 30. artikuluari jarraituz, ordaingai horiengatik erreklamatzeko diren likidazioen ordainketa egin beharreko sujetu pasiboa da, eta ordaindu beharra dauka...»

Puntu honetan gaudelarik, beharrezkoa da ohartaraztea argudio horretan egiten den jauziaz; izan ere, ateratzen den ondorioa berez zuzena da ur tasari dagokionez, udalerrri horretan tasa gisa konfiguratuta dagoelako, eta beraz higiezinaren jabea ordezkotzat hartzea jasotzen duen lege baten bidez araututako zerga denez gero; aitzitik, argindar horniduraren prezio publikoari dagokionez, ezin da sujetu pasiboaz hitz egin, eta are gutxiago zergapekoaz, esapide horiek -lehenago esan dugun bezala- zergen alorrera mugatuta baitaude, eta, berriz esan behar dugu, prezio publikoak horietatik kanpo utzi nahi izan ditu legegileak.

Baina baieztapen hori behar bezain argia ez balitz ere, lehenago esandako epaiak berak hauxe dio bere hurrengo oinarri juridikoan:

«Konponbidea bestelakoa da, ordea, Publizitate Zergari dagokionez; izan ere, lehenago aipatutako Arautegiko 383. artikulua arabera, zergaren sujetu pasibo dira -zergapeko modura- publizitatearen onura jasotzen dutenak, eta, ordezkotzat hartzea, publizitate enpresak; alabaina, horrelako izaerarik ez zaie leporatzen publizitatea jarri zeneko lokalaren jabeak, eta beraz jabe horiek ez dira zerga horren sujetu pasiboak. Ondorioz, publizitate horren eragileak onurarik jaso ez zuenez gero eta zerga horren sujetu pasiboa ez denez gero lokalaren jabea baino ez izateagatik, bidezkoa da puntu honetan errekurtsioa ontzat hartzea.»

Labur esanda, jabea berez ez da sujetu pasiboa jabe izate hutsagatik, eta ez da zergapekoaren ordezkotzat ere legegileak derrigortuta, eta horixe bera esan liteke

argindar horniduraren prezio publikoei buruz ere, epaian errekurso-aurkezleari ezartzen zaiolarik horiek ordaindu beharra lehenagoko oinarri juridikoan.

Azken ondorio gisa, esan dezakegu:

- Zuzenbide Estatu batean, lege-erreserbak daukan betekizun nagusia da halako erakunde publiko batek derrigorrez hiritarrei halako ondarezko prestazio bat ezartzen dienean, horretarako ordezkarien oniritzia duela bermatzea.

- Gaur egun, Konstituzioaren 31. artikulua argitan, eta hainbat epai aztertu eta gero, Konstituzio Auzitegiarena batez ere, eta Tasa eta Prezio Publikoei buruzko 8/1989 Legea eta Toki Ogasunei buruzko 39/88 Legea ikusirik, ezin zaie prezio publikoak ordaintzeko erantzukizuna ezarri -horiek estatu, autonomia, foru edo toki mailakoak izanik ere- Legez finkatuta dauden pertsonak ez direnei, zuzeneko behartu gisa edo subsidiario gisa.

- Euskal zerga-administrazioek, beraz, prezio publikoak arautzen dituzten Legearen azpiko maila daukaten xedapenak moldatu egin beharko dituzte eskubide publikoko dirusarrerak ipintzea onartzen duen Legeak finkatzen dituen ordain-tzaileen definizioa.

- Bien bitartean, egindako erreferentzia horiek baliogabekotzat eta erabil-tezintzat jo behar dira, Lege-erreserbaren printzipioaren aurka doazelako.

7.4. LANBIDE TITULUDUNEN ETA ELKARGO PROFESIONALEN I HARDUERA ARAUTZEKO BEHARRA. PROFESIONALEN ZERBITZUEN ERABILTZAIL E DIREN ALDETIK HERRITA-RREN ESKUBIDEAK BABESTE A

1- Autonomia Estatutuko 10.22 artikulua jasotzen du Elkargo Profesionalen eta lanbide tituludunen gaineko eskuduntza Autonomia Erkidegoarena dela; beti ere, Konstituzioaren 36 eta 139. artikuluan araututakoaren kontrako ez denean. Nolanahi ere, eta eskuduntza horretan jasotzen diren hainbat funtzio Autonomia Erkidegoak bereganatu baditu ere, oraino ez da gaia arautu, bi lege-proiektu (1986 eta 1988an) eta aurreproiektu bat (1993) aurkeztu izan arren.

Erakunde honen iritzirako ezinbestekoa da gaiari lehen bait lehen heltzea, eragin handia baitu gizartean. Izan ere, zenbait lanbide tituludunen iharduerak herritarren oinarrizko eskubideak erasaten ditu eta hori da, hain zuzen ere, profesionalen iharduera burutzeko modua kontrola dadin eskatzeko arrazoi nagusia, baina, bestetik, Elkargoaren beraren beharra bera ere zuri dezake, lanbidea arautu eta modu egokian betetzeko irizpideak ezartzen dituen erakunde gisa.

Honezkero zenbait autonomia erkidegok lege bidez arautu du gaia (Katalunia eta Kanariak). Estatu mailan, ordea, lege berri bat egin edo 1974ko Kolegio Profesionalen Legea (KPL) legea aldatzeko ahaleginek porrot egin dute, nahiz eta 1978ko erreformaren arabera Konstituzioari egokitu; nolanahi ere, oso atzeratua geratu da eta ez dio egungo errealitate sozioekonomikoari erantzuten.

Estatu mailako oinarrizko legea onartzea onuragarria litzateke ikuspegi orotik; izan ere, eta lege konstituzional zenbaiten interpretaziotik horrela ondoriozta